

تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی بر اساس پست و سابقه مربیگری

میرحسین سیدعامری^۱، سیدمحمد کاشف^۲، مرتضی فتاح‌پور مرنندی^۳

۱. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه*

تاریخ دریافت: ۹۱/۰۵/۰۱

تاریخ پذیرش: ۹۲/۰۴/۱۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی بر اساس پست و سابقه مربیگری آن‌ها است. روش این پژوهش، توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش را مربیان ورزشی شاغل در استان‌های آذربایجان غربی و شرقی تشکیل می‌دادند. حجم نمونه پژوهش برابر با ۲۰۶ نفر انتخاب گردید. تمامی افراد حاضر در پژوهش سابقه حضور در رویدادها و مسابقات ورزشی را داشته و به عناوین مختلف در کنار تیم‌ها مشغول فعالیت بودند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد بین پست مربیگری (مربی، سرمربی، مربی بدنساز و سایر) و تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تفاوت معناداری وجود ندارد. همچنین، نتایج حاکی از وجود تفاوت معنادار بین سابقه مربیگری و تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی بود. ورزش محیطی بسیار جذاب و همراه با چالش‌های فراوانی در حوزه‌های مختلف از جمله اخلاق و مسائل اخلاقی است. از این‌رو نیازمند تحقیقات بیشتر در حوزه اخلاق و ورزش می‌باشد.

واژگان کلیدی: پست مربیگری، سابقه مربیگری، تصمیم‌گیری اخلاقی

Email: m.fattahpour66@gmail.com

* نویسنده مسئول :

مقدمه

تعلیم اصول اخلاقی همواره کانون توجه برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش بوده و جنبه‌های انسانی خاص خود را دارد. عواملی همچون عواطف، گرایش‌ها، احساسات و روحيات نفسانی در بعضی مواقع از طریق قهرمان‌پرستی، ورزش‌های حرفه‌ای سودجویانه و تبلیغات شدید روزنامه‌ها به گونه‌ای دیگر در یکدیگر می‌آمیزند که آثار تربیتی فعالیت‌های ورزشی را پیچیده و بغرنج می‌سازند (رمضانی‌نژاد، ۱۳۸۶، ص. ۳۴۰). برنامه‌های آموزش اصول اخلاقی برای رفع این تضادها و تعارضات نگرشی در افراد مفید است؛ زیرا هدف از تربیت اخلاقی ورزشکاران، کاربرد آموخته‌های ورزشی آن‌ها در جامعه و زندگی است. این تربیت اخلاقی به نوع و چگونگی رهبری ورزشکاران بستگی دارد؛ زیرا اگر رهبران و مربیان در فلسفه زندگی خودشان اصول اخلاقی و اجتماعی را رعایت نکنند یا تزلزل روحی داشته باشند، در کار خود کمتر به جنبه‌های آموزشی تربیت‌بدنی توجه می‌کنند. در نتیجه توجهشان به موفقیت مقطعی و به عبارتی، پیروزی متمرکز می‌شود. چنین افرادی نمی‌توانند در مقام مربی یا رهبر مؤثر در جامعه ورزش عمل کنند؛ حال آنکه متخصصان و صاحب‌نظران رشته تربیت‌بدنی معتقدند که تربیت‌بدنی درس زندگی است و جامعه ورزشی، فرد را برای زندگی در میان جمع به صورت مثبت و سازنده آماده می‌کند (محرّم‌زاده، ۱۳۸۵، ص. ۱۰). اخلاق یعنی نیرو و سرشت درونی انسان که غیرقابل مشاهده است؛ اما به صورت رفتارهای عینی و قابل مشاهده در انسان‌ها تبلور می‌یابد. برخی از صاحب‌نظران از اخلاق به عنوان صفات و ویژگی‌های شخصیتی نسبتاً پایدار و استوار در انسان یاد می‌کنند. به طور کلی، اخلاق به آن دسته از اصول و مفاهیم ارزشی اشاره دارد که تعیین می‌کنند چه مواردی خوب، پسندیده و درست است و چه مواردی ناپسند، بد و نادرست است. به عبارت دیگر، صفات و ویژگی‌های درونی انسان ممکن است منشأ رفتارهای خوب و پسندیده و یا رفتارهای زشت و نکوهیده باشند (نادریان جهرمی، ۱۳۹۰، ص. ۱۱). ارزش‌ها، پایه و اساس فرهنگ هر سازمان می‌باشند. همانند اصل فلسفه سازمان برای رسیدن به موفقیت، ارزش‌ها نیز مسیر و جهت مشترکی برای همه کارکنان و خط‌مشی‌ها و دستورالعمل‌هایی برای رفتار روزانه آنان ارائه می‌کنند. با شناخت اهمیت ارزش‌ها و رابطه آن‌ها با فرهنگ، نیاز است که ارزش‌های اساسی را که ریشه سیستم‌های ارزشی فرد و سازمان است، مشخص نمود. رعایت اخلاق و حفظ ارزش‌های اخلاقی به صورت یکی از مهم‌ترین پدیده‌هایی درآمده است که در بیشتر سازمان‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد. اصول اخلاقی به صورت بخشی از سیاست‌های رسمی و فرهنگ‌های غیررسمی سازمان‌ها درآمده است (بهارلو و جواهری کامل، ۱۳۸۹). ارزش‌های شخصی بخشی از اعتقادات متعددی است که افراد، آگاهانه یا ناآگاهانه در مورد دنیای خود حفظ می‌کنند. ارزش‌ها

به‌وسیله محتوایشان از یکدیگر جدا می‌شوند و عقایدی را پوشش می‌دهند که باعث ترجیح شکل خاصی از رفتار (مثل انصاف) بر دیگر گزینه‌های رفتاری می‌شوند. ارزش‌ها مبنای قضاوت اخلاقی را فراهم کرده و آن را هدایت می‌کنند (داگلاس^۱، دیویدسون^۲ و شوارتز^۳، ۲۰۰۱). ارزش‌های شخصی که بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر دارند، مفاهیم یا باورهایی در مورد اهداف مطلوب یا رفتارهایی هستند که در یک موقعیت خاص در انتخاب یا ارزیابی یک رفتار، فرد را راهنمایی می‌کنند و نسبت به هم اهمیت نسبی دارند. هر فردی ارزش‌هایی را با اهمیت‌های مختلف برای خود حفظ می‌کند و ممکن است یک ارزش خاص برای یک فرد خیلی مهم باشد؛ اما برای دیگری مهم نباشد. مربیان ورزشی به‌عنوان پیشگامان توسعه ورزش در کشور، نیازمند توانایی بازشناختن معضلات اخلاقی، شخصیتی و تصمیم‌گیری مناسب بوده و برای اخذ تصمیمات اخلاقی، چه در محیط‌های کاری و چه در میدانی ورزشی، مسئول هستند (آقازاده، ۱۳۸۹). بررسی مفاهیم و باورهای ارزشی مربیان و چگونگی تصمیم‌گیری آنان در شرایط دشوار اخلاقی، کمک شایانی در جهت بهبود رفتارهای مربیان در تمام عرصه‌های ورزشی و اجتماعی هست. همچنین با بهبود رفتارهای مربیان به‌عنوان بخشی از جامعه ورزشی، شاهد توسعه ورزش در راستای تربیت افرادی با اصول و ارزش‌های فردی مطلوب خواهیم بود که همین امر، رشد و توسعه جامعه را در بر خواهد داشت. بیشتر مطالعاتی که موضوعات اخلاقی را در ورزش بررسی کرده‌اند، بر جنبه‌های منفی اخلاق متمرکز شده‌اند؛ موضوعاتی چون تهاجم و پرخاشگری به حریف مقابل، بازی ناجوانمردانه، مشروعیت ادراکی رفتار تهاجمی و تأیید اعمال پرخاشگرانه از این جمله هستند (دان و گوسگرو دان^۴، ۱۹۹۹، استفنز^۵، ۲۰۰۲، استانز و ویسیس^۶، ۲۰۰۳). اخلاق غالباً به اصول اخلاقی یا ارزش‌هایی گفته می‌شود که رفتار را هدایت می‌کنند. دی جرج^۷ به نقل از هافمن^۸ و همکاران، اخلاق را چنین تعریف می‌کند: "اخلاق یک تلاش نظام‌مند در جهت ایجاد حساسیت در تجربیات اخلاقی (وجدانی) در سطح اجتماعی و فردی است؛ به‌صورتی که قوانینی که باید فرد را هدایت کنند به‌عنوان ارزش‌هایی که شایسته

-
1. Douglas
  2. Davidson
  3. Schwartz
  4. Dunn , Causgrove-Dunn
  5. Stephens
  6. Stuntz, Weiss
  7. De George
  8. Hoffman

تشویق هستند و خصوصیتی که لایق گسترش در زندگی هستند تعیین شوند" (مقیمی و رمضان، ۱۳۹۰).

مینبرگ^۱ (۱۹۹۱) رفتارهای اخلاقی^۲ را مجموعه اعمال و کردارهایی تعریف می‌کند که بر پایه هنجارها و ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی قرار دارد؛ در صورتی که اخلاق^۳ به نظریه‌های رفتار اخلاقی (علم اخلاق) گفته می‌شود و بازتاب بررسی رفتارهای اخلاقی است (مینبرگ، ۱۹۹۱). علم اخلاق، مطالعه ارزش‌ها در قلمروی رفتار و کردار آدمی به منظور فراهم آوردن مبنایی برای اعمال درست بشری است (رمضانی‌نژاد، ۱۳۸۶). نظریه‌های مختلفی در رابطه با رفتار اخلاقی مطرح شده است. یکی از آن‌ها، نظریه یادگیری اجتماعی است. طرفداران این دیدگاه، رفتار اخلاقی را به‌عنوان عملی تعریف می‌کنند که با هنجارهای اجتماعی مطابقت دارد و از طریق تعامل با مؤسسات اجتماعی یاد گرفته می‌شود. با وجود نوشته‌های مختلف در مورد نظریه یادگیری اجتماعی و اخلاق، پژوهش در حیطه اخلاقی بسیار نادر است. تا آنجا که کارلو^۴ (۲۰۰۷) پیشینه پژوهشی در این حیطه را شبیه مرحله رویانی (شبه جنینی) می‌داند (آلثوف و برکوویتز^۵، ۲۰۰۷). دومین نظریه مهم در این زمینه، نظریه رشدی - ساختاری است. طرفداران این دیدگاه برخلاف دیدگاه یادگیری اجتماعی، بیشتر بر نوع استدلال و قضاوت افراد در مورد رفتار علاقه‌مند هستند. این دیدگاه اخلاق را برحسب قضاوت‌های تناسب رفتاری تعریف می‌کند (بردمایر و شیلدز^۶، ۱۹۸۶). مطالعات مختلفی براساس این رویکرد و با توجه به سن، جنسیت، وضعیت اجتماعی - اقتصادی، بهره هوشی، تحصیل و بزهکاری انجام گرفته است (کرتنور و اچلر^۷، ۲۰۰۷). سومین دیدگاه در این زمینه، نظریه شناختی - اجتماعی نام گرفته است. این رویکرد با دربرداشتن عوامل رفتاری و محیطی نظریه یادگیری اجتماعی از یک طرف و عوامل شخصی مدل رشدی ساختاری از طرف دیگر، رویکردی جامع به نظر می‌رسد. در این رویکرد مجادله بر سر این است که عوامل شخصی، تأثیرات محیطی و رفتار اخلاقی کارکرد متقابلی دارند که به ایجاب سه‌گانه معروف است (بندورا^۸، ۱۹۹۱، کشتی‌دار، جهانگیری و رحیمی، ۱۳۸۹).

-
1. Meinberg
  2. Morality (moral behaviors)
  3. Ethics
  4. Curlowe
  5. Althof , Berkowitz
  6. Bredemeier, Shields
  7. Krettenauer , Eichler
  8. Bandura

فرایندهای تصمیم‌گیری اخلاقی^۱ در مسئله تصمیم‌گیری در وضعیت‌های دشوار اخلاقی، به‌عنوان الگوهایی ارائه شده‌اند که با استفاده از این الگوها، بهتر و دقیق‌تر بتوان یک تصمیم را مورد بررسی و تحلیل قرار داد؛ به‌عنوان مثال، الگوی جونز^۲ (۱۹۹۱) بر فرایند تصمیم‌گیری شناختی افراد تمرکز می‌کند. در این الگو، تصمیم‌گیری غالباً به‌صورت یک فرایند پردازش شناختی متوالی است. شیوه فرایند شناختی در تصمیم‌گیری اخلاقی مدت‌ها است که مورد توجه دانشمندان می‌باشد (لوی^۳، ۱۹۷۲، ص. ۱۷۸). جونز الگوی اقتضایی - موردی تصمیم‌گیری اخلاقی در سازمان را براساس الگوی رست و کهلبرگ^۴ (۱۹۵۸) به‌صورت یک الگوی چهار مرحله‌ای طراحی کرده است. در این الگو برای انجام تصمیم‌گیری اخلاقی، چهار مرحله طی می‌شود که عبارتند از: ادراک اخلاقی، قضاوت اخلاقی، تمایل اخلاقی و انجام عمل اخلاقی (جونز، ۱۹۹۱). ادراک اخلاقی به تشخیص فرد از یک مفهوم اخلاقی گفته می‌شود و عامل محرک تمام تصمیم‌گیری‌های اخلاقی است. پس از این که فرد یک موضوع اخلاقی را درک کرد، درمورد آن قضاوت می‌کند. تشخیص فرد درمورد این که چه رفتاری درست یا غلط است، قضاوت اخلاقی نامیده می‌شود. تمایل اخلاقی به رفتار، جهت‌داری گفته می‌شود که فرد پس از انجام قضاوت اخلاقی براساس رشد شناختی اخلاق خود، نسبت به آن گرایش پیدا می‌کند. آخرین مرحله از فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی، انجام عمل به‌گونه‌ای سازگار با مراحل قبلی تصمیم‌گیری است (روبن^۵، استریت، روبرتسون، گیگر و اسکات^۶، ۱۹۹۷، ردنباخ و آتیا، شانکار ماهش و سینکهاپاکدی^۷، ۱۹۹۹)

کاپتین^۸ (۲۰۰۴) معتقد است توجه به رویکرد اخلاقی در دنیا به‌طور فزاینده‌ای رو به گسترش است و معیارهای اخلاقی به‌سرعت جهانی می‌شوند (کاپتین، ۲۰۰۴). تصمیم‌گیری اخلاقی، از عناصر ضروری حوزه ورزش محسوب شده و برای حل تعارضات اخلاقی استفاده می‌شود (شجیع و پورسلطانی، ۱۳۹۰). براساس نظر بارتلس^۹ (۲۰۰۸) ارزیابی قابلیت تصمیم‌گیری و یا قضاوت اخلاقی در افراد، بدون قراردادن آن‌ها در وضعیت‌های دشوار اخلاقی که به‌صورت فرضی و یا واقعی طراحی شده‌اند، از یک‌طرف امکان‌پذیر نمی‌باشد (بارتلس، ۲۰۰۸). درواقع، دشواری در

-
1. Ethical decision- making process
  2. Jones
  3. Loy
  4. Kohlberg
  5. Reidenbach , Robin
  6. Street, Robertson , Geiger, Scott
  7. Attia , Shankarmahesh , Singhapakdi
  8. Kaptein
  9. Bartels

طراحی همین وضعیت‌ها از یک‌طرف و تلاش طبیعی افراد برای نشان‌دادن چهره‌ای مثبت و اخلاقی از خویشتن از طرف دیگر، چالشی است که انجام پژوهش‌ها در حوزه اخلاق ورزشی را با مشکل روبه‌رو ساخته است (مور^۱، ۲۰۰۳). پژوهش‌های اندکی در ارتباط با اساس اخلاقی‌بودن تصمیم‌گیری‌ها در محیط‌های ورزشی انجام شده است (داگلاس، دیویدسون و شوارتز، ۲۰۰۱). از نظر تئوری‌های مختلف، تفاوت در تصمیم‌گیری اخلاقی به دلایل روان‌سنجی، تحول شناختی و یادگیری اجتماعی می‌باشد (چامتون و دودا^۲، ۱۹۸۸، ص. ۱۵۷). خبیری (۱۳۸۱) طی پژوهشی اظهار کرد که به‌طور کلی، بین گروه‌های ورزشکار و غیرورزشکار از نظر رعایت اخلاقی تفاوت معناداری وجود ندارد (خبیری، ۱۳۸۱). پتری^۳ (۱۹۷۱) طی پژوهشی یافت که جهت‌گیری حرفه‌ای در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی دانشجویان پسر در مقایسه با دانشجویان دختر بیشتر است (پتری، ۱۹۷۱). چامتون و دودا (۱۹۸۸) نشان دادند که با افزایش سن، کارکرد قضاوت اخلاقی کاهش یافته و احتمال رفتارهای پرخطر عمدی افزایش می‌یابد (چامتون و دودا، ۱۹۸۸). پنتی و پریست^۴ (۱۹۹۰) اظهار داشتند که هرچه ورزشکاران سابقه حضور بیشتری را در محیط‌های ورزش قهرمانی داشته باشند، نسبت به بازی جوانمردانه توجه کمتری نشان داده و تصمیمات آن‌ها بیش از آن که اخلاقی باشد، بر کسب پیروزی در رقابت‌های ورزشی تأکید دارد (پنتی و پریست، ۱۹۹۰). بلر و استول^۵ (۱۹۹۵) دریافتند که دانش‌آموزان دختر نسبت به دانش‌آموزان پسر، از آگاهی اخلاقی و تعهد اخلاقی بیشتری برخوردار بوده و با احتیاط بیشتری وضعیت‌های دشوار اخلاقی را تحلیل می‌کنند (بلر و استول، ۱۹۹۵). پریست، کراوس و بیچ^۶ (۱۹۹۹) اظهار داشتند که ارزش‌های اخلاقی دانشجویان ورزشکار بعد از چهار سال تحصیل در دانشگاه تغییر کرده و این تغییرات در راستای کاهش جهت‌گرایی رفتار جوانمردانه و در مقابل آن، افزایش نگرش حرفه‌ای مشارکت در فعالیت ورزشی است (پریست، کراوس و بیچ، ۱۹۹۹). جانزن^۷ (۲۰۰۶) محتوای اجتماعی و ویژگی‌های فیزیکی ورزش‌ها را مورد بررسی قرار داده و اظهار نظر کرد که عوامل فوق، دارای تأثیر معناداری بر تصمیم‌گیری هستند؛ به‌عنوان مثال، تصمیم‌گیری مربیان رشته بوکس و تنیس متفاوت است (جانزن، ۲۰۰۶). کسول^۸ (۲۰۰۸) در

-
1. Moore
  2. Chaumeton , Duda
  3. Petrie
  4. Penny, Priest
  5. Beller, Stoll
  6. Priest, Krause, Beach
  7. Janzen
  8. Caswell

پژوهشی با عنوان "بررسی قابلیت تصمیم‌گیری اخلاقی دانشجویان و مربیان تربیت‌بدنی" به این نتیجه رسید که هیچ تفاوت معناداری در امتیازات قابلیت تصمیم‌گیری اخلاقی برای پاسخگویان مشاهده نمی‌شود (کسول، ۲۰۰۸). کسول و امبگونکار^۱ (۲۰۰۹) دریافتند بین تصمیم‌گیری اخلاقی دانشجویان دارای سابقه حضور در محیط‌های ورزش قهرمانی با سایر دانشجویان، تفاوت معناداری وجود دارد و تصمیم‌گیری دانشجویان دارای سابقه قهرمانی، از اخلاق‌گرایی کمتری برخوردار است (کسول و امبگونکار، ۲۰۰۹).

مربیگری مهم‌ترین عامل در حوزه ورزش و تربیت‌بدنی است. در بیشتر برنامه‌های مدیریت ورزش، به نقش با ارزش مربیان توجه کافی نشده است. در اثبات اهمیت کارآمدی مربیان، پژوهشگران نشان داده‌اند که بازیکنان تیم‌های موفق اغلب طی هدایت دقیق مربی، به بالاترین حد اعتماد به نفس، انگیزه، خودباوری و احساس توانمندی برای برد رسیده‌اند (بخششی، جلالی فراهانی و پورحسن، ۱۳۹۱). با مرور پژوهش‌ها چنین برمی‌آید که ضرورت تغییر نگرش به مسئله اخلاق در ورزش در میان جامعه ورزش دارای اهمیت بوده و مشکلات اخلاقی شماری از ورزشکاران، به‌ویژه از جنس فوتبال در نزد مدیران ورزش کشور به یکی از معضلات فرهنگی تبدیل گشته است. از سوی دیگر، نتایج مطالعات پژوهشی نشان می‌دهد که بررسی این شاخص بر اساس جنس، سن و سایر ویژگی‌های جمعیت‌شناختی انجام شده است؛ در حالی که مطالعات اندکی در ارتباط با پست و سابقه مربیگری و اثر آن بر فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی انجام گردیده است؛ لذا گروه پژوهش بر آن شد تا پژوهشی درمورد تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان بر اساس ویژگی‌های یادشده انجام دهد.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و نقش، توصیفی - پیمایشی می‌باشد که به صورت میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش را مربیان ورزشی شاغل در استان‌های آذربایجان غربی و شرقی به تعداد ۴۵۰ نفر تشکیل دادند. حجم نمونه پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از جدول مورگان برابر با ۲۰۶ نفر انتخاب گردید. تمامی افراد حاضر در پژوهش، سابقه حضور در رویدادها و مسابقات ورزشی را داشته و به عناوین مختلف در کنار تیم‌ها مشغول فعالیت بودند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه محقق‌ساخته برای جمع‌آوری اطلاعات جمعیت‌شناختی و پرسش‌نامه ۲۰ گویه‌ای تصمیم‌گیری در وضعیت‌های دشوار اخلاقی کسول (۲۰۰۳) استفاده شد. ضریب پایایی در یک مطالعه موردی ۰/۸۹ تعیین

1. Ambegonakar

شده است. این پرسش‌نامه، تصمیم‌گیری آزمودنی‌ها را در پنج وضعیت دشوار اخلاقی با چهار خرده‌مقیاس قضاوت اخلاقی (۴ گزینه)، آگاهی اخلاقی (۴ گزینه)، گرایش اخلاقی (۴ گزینه) و اهمیت شرایط (۴ گزینه) ارزیابی می‌کند. برای کمی‌سازی داده‌ها نیز از مقیاس پنج ارزشی لیکرت استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها ابتدا از آمار توصیفی و سپس، از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده گردیده است.

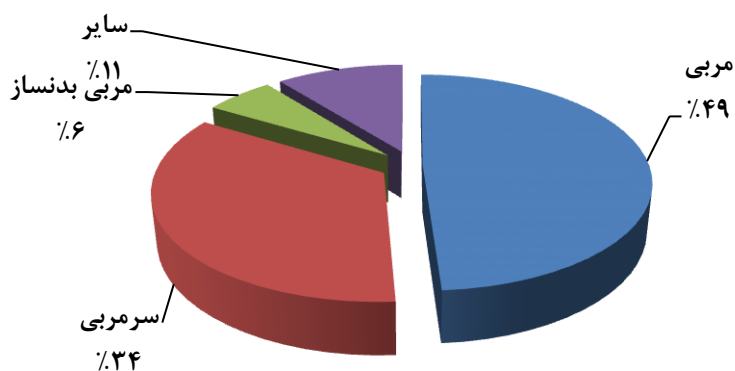
نتایج

متغیرهای فردی مربیان ورزشی حاضر در پژوهش در جدول ۱ آورده شده است و نشان می‌دهد که بیشتر آزمودنی‌های پژوهش از نظر پست مربیگری را مربیان تشکیل داده‌اند.

جدول ۱- متغیرهای جمعیت‌شناختی آزمودنی‌های پژوهش

متغیر	سطوح متغیرها	فراوانی	درصد
پست مربیگری	مربی	۱۰۱	۴۹/۰
	سرمرمی	۷۱	۳۴/۵
	مربی بدنساز	۱۲	۵/۸
	سایر	۲۲	۱۰/۷
سابقه مربیگری	<۵	۹۹	۴۸/۱
	۵-۱۰	۸۸	۴۲/۷
	۱۰-۱۵	۱۱	۵/۳
تحصیلات	>۱۵	۸	۳/۹
	دیپلم	۷	۳/۴
	کاردانی	۵۲	۲۵/۲
	کارشناسی	۱۴۱	۶۸/۴
جنس	کارشناسی ارشد	۶	۲/۹
	مرد	۱۶۱	۷۸/۲
	زن	۴۵	۲۱/۸

شکل ۱- فراوانی مربیان بر حسب سمت مربیگری

در جدول ۲، نتایج حاصل از آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌ها نشان داده شده است. داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش در سطح معناداری ۰/۰۵ دارای توزیع نرمال هستند و از این رو می‌توان از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده نمود ($P > 0/05$).

جدول ۲- نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای تشخیص نرمال بودن داده‌ها

متغیرها	قضاوت اخلاقی	آگاهی اخلاقی	گرایش اخلاقی	اهمیت شرایط اخلاقی	تصمیم‌گیری اخلاقی
تعداد نمونه (N)	۲۰۶	۲۰۶	۲۰۶	۲۰۶	۲۰۶
آماره Z	۰/۸۹۱	۱/۰۸۸	۰/۷۳۸	۰/۹۶۶	۰/۸۷۷
سطح معناداری	۰/۴۰۵	۰/۱۸۸	۰/۶۴۷	۰/۳۰۹	۰/۴۲۵

($P > 0/05$)

جدول ۳- نتایج آزمون یک‌نواختی واریانس‌های متغیرهای پژوهش

متغیرها	آزمون لون برای همگنی واریانس‌ها		
	آماره لون	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲
قضاوت اخلاقی	۱/۱۷۰	۳	۲۰۲
آگاهی اخلاقی	۱/۵۵۷	۳	۲۰۲
گرایش اخلاقی	۱/۴۳۹	۳	۲۰۲
اهمیت شرایط اخلاقی	۱/۱۳۰	۳	۲۰۲
تصمیم‌گیری اخلاقی	۰/۹۷۰	۳	۲۰۲

در جدول ۳، نتایج حاصل از بررسی یکنواختی واریانس متغیرهای پژوهش آمده است که براساس آن، فرض یکنواخت بودن واریانس‌ها تأیید می‌شود ($P > 0/05$).

جدول ۴- نتایج آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه و تست تعقیبی بون‌فرونی در تعیین تفاوت متغیرهای پژوهش

براساس پست مریگیری

متغیرهای پژوهش	پست مریگیری	تعداد	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	میانگین تغییرات	F	سطح معناداری
قضاوت اخلاقی	پست مری	۱۰۱	۴/۶۸	۰/۴۶	۱۷/۵۰	۳/۴۱	۰/۰۱۸
	سرمربی	۷۱	۳/۷۰	۰/۴۳	۱۹/۲۲		
	مربی بدنساز	۱۲	۳/۴۹	۰/۹۱	۱۸/۸۵		
	سایر رده‌ها	۲۲	۳/۰۷	۰/۶۵	۱۹/۴۸		
آگاهی اخلاقی	مربی	۱۰۱	۴/۶۰	۰/۴۵	۱۹/۵۰	۰/۵۹	۰/۷۸۱
	سرمربی	۷۱	۳/۰۰	۰/۳۵	۱۹/۲۲		
	مربی بدنساز	۱۲	۳/۵۷	۰/۸۹	۱۹/۱۲		
	سایر رده‌ها	۲۲	۲/۸۵	۰/۶۰	۱۹/۴۸		
گرایش اخلاقی	مربی	۱۰۱	۳/۱۴	۰/۳۱	۱۹/۶۷	۰/۴۸	۰/۶۹۲
	سرمربی	۷۱	۲/۴۲	۰/۳۱	۱۹/۰۱		
	مربی بدنساز	۱۲	۲/۱۳	۰/۶۱	۱۹/۱۷		
	سایر رده‌ها	۲۲	۳/۱۵	۰/۶۷	۱۹/۶۴		
اهمیت شرایط	مربی	۱۰۱	۴/۷۷	۰/۴۷	۱۹/۱۹	۰/۹۲	۰/۶۰۱
	سرمربی	۷۱	۳/۲۹	۰/۳۹	۱۹/۱۶		
	مربی بدنساز	۱۲	۲/۹۳	۰/۸۴	۱۹/۳۹		
	سایر رده‌ها	۲۲	۳/۷۴	۰/۷۹	۱۹/۳۵		
تصمیم‌گیری اخلاقی	مربی	۱۰۱	۱۴/۸۴	۱/۴۷	۱۹/۱۵	۰/۷۰	۰/۶۸۰
	سرمربی	۷۱	۹/۹۷	۱/۱۸	۱۹/۲۲		
	مربی بدنساز	۱۲	۱۱/۲۵	۳/۲۵	۱۹/۲۳		
	سایر رده‌ها	۲۲	۱۰/۲۱	۲/۱۷	۱۹/۱۳		

† معناداری در همان شاخص ($P > 0/05$).

جدول ۵- نتایج آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه و تست تعقیبی بون‌فرونی در تعیین تفاوت متغیرهای پژوهش بر اساس سابقه مربیگری

متغیرهای پژوهش	سابقه مربیگری (سال)	تعداد	انحراف استاندارد	خطای استاندارد	میانگین تغییرات	F	سطح معناداری
قضاوت اخلاقی	< ۵	۹۹	۴/۴۵	۰/۴۴	۱۹/۱۹	۰/۴۶	۰/۷۶۰
	۵ تا ۱۰	۸۸	۴/۲۰	۰/۴۵	۱۹/۲۲		
	۱۰ تا ۱۵	۱۱	۳/۴۳	۱/۰۳	۱۸/۷۵		
	> ۱۵	۸	۲/۲۳	۰/۷۸	۱۹/۸۶		
آگاهی اخلاقی	< ۵	۹۹	۴/۲۷	۰/۴۲	۱۷/۸۰	۰/۶۳	۰/۰۰۱
	۵ تا ۱۰	۸۸	۳/۶۲	۰/۳۸	۱۹/۱۰		
	۱۰ تا ۱۵	۱۱	۳/۶۰	۱/۰۸	۱۸/۴۵		
	> ۱۵	۸	۲/۹۶	۱/۰۴	۱۹/۶۳		
گرایش اخلاقی	< ۵	۹۹	۲/۹۹	۰/۳۰	۱۸/۷۵	۰/۴۸	۰/۶۹۲
	۵ تا ۱۰	۸۸	۲/۶۹	۰/۲۹	۱۹/۱۴		
	۱۰ تا ۱۵	۱۱	۲/۸۳	۰/۸۵	۱۸/۷۴		
	> ۱۵	۸	۲/۹۰	۱/۰۲	۱۹/۳۸		
اهمیت شرایط	< ۵	۹۹	۴/۵۱	۰/۴۵	۱۸/۰۱	۰/۷۸	۰/۰۳۵
	۵ تا ۱۰	۸۸	۳/۸۹	۰/۴۱	۱۹/۲۲		
	۱۰ تا ۱۵	۱۱	۱/۶۳	۰/۴۹	۱۸/۸۶		
	> ۱۵	۸	۲/۱۹	۰/۷۷	۱۹/۸۵		
تصمیم‌گیری اخلاقی	< ۵	۹۹	۱۳/۹۳	۱/۴۰	۱۸/۰۹	۳/۷۰	۰/۰۱۳
	۵ تا ۱۰	۸۸	۱۳/۲۸	۱/۳۰	۱۹/۲۲		
	۱۰ تا ۱۵	۱۱	۶/۸۵	۱/۰۶	۱۸/۹۱		
	> ۱۵	۸	۶/۶۱	۲/۰۵	۱۹/۳۹		

‡ معناداری در همان شاخص ($P > 0/05$).

نتایج نشان‌داد بین پست مربیگری (مربی، سرمربی، مربی بدنساز و سایر) و تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تفاوت معناداری از لحاظ آماری وجود ندارد (جدول ۴). در بررسی مؤلفه‌های تصمیم‌گیری اخلاقی و پست مربیان مشاهده شد که در مؤلفه قضاوت اخلاقی بین مربیان و سرمربیان اختلاف معناداری وجود دارد. همچنین، نتایج حاصل نشان داد بین سابقه مربیگری و تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تفاوت معناداری وجود دارد. این تفاوت در آگاهی اخلاقی و اهمیت شرایط اخلاقی نیز وجود دارد. تست‌های تعقیبی، بیانگر وجود تفاوت در مربیان دارای سابقه بین ۵ تا ۱۰ سال با سایر موارد بود (جدول ۵).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، بررسی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی براساس پست و سابقه مربیگری مربیان ورزشی بود. نتایج پژوهش نشان داد بین پست‌های مختلف مربیگری اعم از سرمربی، مربی، مربی بدنساز و موارد دیگر و نمره کلی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تفاوت معناداری وجود ندارد؛ ولی در خرده‌مقیاس قضاوت اخلاقی، نتایج حاکی از وجود تفاوت معنادار بین پست مربیگری و قضاوت اخلاقی مربیان بود که با بررسی تست تعقیبی مشخص شد تفاوت معناداری بین گروه مربیان و سایر گروه‌ها وجود دارد. متأسفانه جستجو در رابطه با تصمیم‌گیری اخلاقی بین پست‌ها و مسئولیت‌های مختلف در تیم‌های ورزشی، نتیجه مطلوبی نداشت تا بتوان با بررسی سایر پژوهش‌ها در این زمینه به یک نظر جامع و مانع رسید؛ اما با بررسی مقاله دولانی^۱ (۲۰۰۱) با عنوان "اخلاق در مربیگری" می‌توان چنین استنباط کرد که با توجه به تجاری‌شدن ورزش و گرفتارشدن مربیان به طرز نگرش بردگرایانه، تعدادی از مربیان برای ارضای نیازهای خودخواهانه خود، به بازیکنان فشار زیادی حتی در مواقع آسیب‌دیدگی می‌آورند، مقررات را به نفع خود زیر پا می‌گذارند، تصمیمات اشتباه می‌گیرند و به دنبال آن، وقتی بردگرایی و نتیجه‌بازی و مسابقه از اهمیت بالایی برخوردار باشد، رفتارهای مربی را تحت تأثیر قرار داده و در تعیین ارزش‌ها و ایده‌آل‌ها نقش حیاتی بازی می‌کند. رفتار اخلاقی مربی در ورزش، غالب اوقات نیاز به یک جسارت اخلاقی دارد؛ به عبارت دیگر رفتار اخلاقی، تصمیم‌گیری برای همراه‌شدن با ارزش‌های یک شخص در اوقات ناملایم است که فرد برای مقاومت در برابر فشارهای ناشی از اعمال کوتاه‌مدت اتخاذ می‌کند. می‌توان عنوان کرد با توجه به شبیه‌سازی موقعیت اخلاقی و قراردادن گروه پژوهش در شرایط و موقعیت دوگانه اخلاقی، به نظر می‌رسد مربیان تحت استرس کاری کمتری نسبت به گروه سرمربی و مربیان بدنساز هستند؛ چراکه اولین فردی که در قبال باخت تیم مسئول است، سرمربی تیم بوده و با توجه به فلسفه بردگرایی غالب در میان تیم‌ها و باشگاه‌های ورزشی، علی‌رغم میل باطنی، در برخوردهای خود بعضاً مراتب اخلاقی را رعایت نمی‌کند. چنین می‌توان استنباط کرد که در باب تصمیم‌گیری نهایی در تیم، سرمربی حرف اول و آخر را می‌زند و وجود سرمربی در کادر فنی تیم‌های حرفه‌ای به همراه مربی و سایر عوامل، به‌عنوان مرکز تصمیم‌گیری محسوب می‌شود که تمام تصمیمات نهایی در رابطه با تیم را می‌گیرد و جواب‌گوی تمام پیامدهای تصمیم نیز خود او است؛ لذا، چنین استنباط می‌شود که تفاوت مربیان و سرمربیان در قضاوت اخلاقی در

---

1. Dulaney

موقعیت‌های دشوار اخلاقی از همین امر ناشی می‌شود. در پاسخ به این سؤال که آیا بین سابقه مربیگری مربیان و تصمیم‌گیری اخلاقی آن‌ها تفاوتی وجود دارد، باید عنوان کرد؛ با توجه به اینکه اکثر پژوهش‌هایی که بر روی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی در گذشته و حال انجام شده است بیشتر به شخصیت مربیان، جنسیت آن‌ها، عوامل روانی، اجتماعی و محتوای اجتماعی و ویژگی‌های فیزیکی ورزش‌ها پرداخته شده است؛ بنابراین، بررسی چگونگی برخورد مربیان در نقش‌ها و سمت‌های مختلف فعالیتشان و اینکه مربیان در پست‌های مربیگری چگونه با مسایل اخلاقی روبه‌رو می‌شوند، نوع واکنش آنان نسبت به مسائل و معضله‌های اخلاقی چگونه است و این‌که تصمیم‌گیری اخلاقی و عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی آنان چیست، نیاز به پژوهش و بررسی بیشتر دارد.

نتایج نشان داد بین سابقه و تجربه کاری مربیان و تصمیم‌گیری اخلاقی آن‌ها تفاوت معناداری وجود دارد. با بررسی تست تعقیبی مشخص گردید تفاوت معناداری بین مربیان با سابقه کاری ۵ الی ۱۰ سال وجود دارد. بخشی از نتایج این پژوهش با نتایج کالبرتا^۱ (۲۰۱۱)، کرافت^۲ (۱۹۹۱)، اکبری و تاجیک (۱۳۹۰)، ویک و همکاران^۳ (۱۹۹۹)، کرون^۴ (۱۹۸۴) و حسن قلی‌پور و همکاران (۱۳۹۰) هم‌سو است. تجربه کاری از عوامل جدیدی است که در پژوهش‌های حوزه اخلاق رفتاری مورد توجه قرار گرفته و بر اساس بسیاری شواهد، نگرش اخلاقی به کسب و کار می‌تواند از مراحل پیشرفت و ترقی شغلی تأثیر پذیرد. به عبارت دیگر، تجربه کاری می‌تواند بر داوری اخلاقی کارکنان تأثیر بگذارد. سابقه کاری به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر نگرش اخلاقی محسوب می‌شود. با توجه به این مطلب که با افزایش سابقه و تجربه کاری، میزان اهمیت و توجه به مسئولیت‌های اجتماعی و اخلاقی بیشتر می‌شود؛ لذا انتظار می‌رود مربیان با سابقه زیاد، رعایت اصول و رفتارهای اخلاقی را در حرفه مربیگری و زندگی خود بیشتر رعایت کنند؛ اما بررسی نتایج تست‌های تعقیبی مشخص کرد تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان دارای سابقه کاری بین ۵ الی ۱۰ سال، با سایر طبقه‌بندی‌های مربیان از لحاظ سابقه کاری تفاوت دارند و هرچه از لحاظ سابقه کاری بالاتر می‌روند، در تصمیم‌گیری آن‌ها تفاوتی مشاهده نمی‌شود. نتایج این بخش از پژوهش با نتایج پنتی و پریست (۱۹۹۰)، کسول و همکاران (۲۰۰۹) و کاستلبری^۵ (۲۰۰۷) هم‌سو است؛ بدین معنی که سابقه حضور بیشتر در محیط‌های ورزشی قهرمانی و توجه

-
1. Calabretta
  2. Craft
  3. Weeks et al
  4. Cron
  5. Castleberry

بیشتر به بردمحموری و توجه کمتر به بازی جوانمردانه، باعث اتخاذ تصمیمات بعضاً غیراخلاقی از سوی مربیان می‌شود. این‌گونه مربیان بیشتر بر کسب پیروزی در رقابت‌های ورزشی تأکید دارند. سابقه کاری تا حدی بر الگوی تنش‌های اخلاقی که افراد با آن‌ها روبه‌رو هستند، تأثیرگذار است. یکی از عواملی که می‌توان این‌گونه رفتارهای مربی را با آن تفسیر کرد سن مربیان است؛ چراکه به نظر پژوهشگران با افزایش سن، کارکرد قضاوت اخلاقی کاهش یافته و احتمال رفتارهای پرخطر عمدی افزایش می‌یابد.

طبق یافته‌های پژوهش، میانگین نمره کلی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان و همچنین میانگین نمرات مربوط به مؤلفه‌های قضاوت اخلاقی، آگاهی اخلاقی، گرایش اخلاقی و اهمیت شرایط، نشان از اخلاق‌گرایی مربیان درمقابل هدف‌گرایی و یا جهت‌گرایی رقابت می‌باشد. این بدین معنی است که بیشتر مربیان شرکت‌کننده در این پژوهش، از توان بالقوه‌ای برای واکنش اخلاقی در وضعیت‌های دشوار اخلاقی که در دنیای واقعی در حال انجام است برخوردار می‌باشند. هرگاه مربیان ورزشی نقش تربیتی خود را به شکلی صحیح به انجام برسانند، نتیجه آن هدایت صحیح ورزشکاران و جوانان است و این امر اهمیت زیادی در حوزه ورزش در کنار بخش‌های قهرمانی و همگانی آن دارد. به‌نظر می‌رسد نقش حمایتی مدیران باشگاه‌ها و تیم‌های ورزشی و طرفداری عملی آن‌ها از اصول و رفتار اخلاقی مربیان و مجموعه عوامل تیم می‌تواند نقش به‌سزایی در حل معضلات اخلاقی مربیان داشته و زمینه‌ساز برخوردهای اخلاقی مربیان ورزشی در مواقع دشوار اخلاقی باشند. در کنار این موارد، عوامل درون‌سازمانی و محیطی بسیاری وجود دارند که بر عملکرد مربیان تأثیر می‌گذارند. به‌عبارت‌دیگر، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که اگرچه مربیان آمادگی دارند تا عملکرد اخلاقی بالایی از خود نشان دهند؛ اما مصلحت‌اندیشی می‌کنند. مربیگری شغلی دشوار است که ویژگی‌های مثبت زیادی از لحاظ شخصیتی و فنی را می‌طلبد؛ از این‌رو اگر مربیان خود را به ابزارهای لازم برای این حرفه مجهز سازند، می‌توان به افزایش کیفیت کار آن‌ها و در نتیجه، کمک به توسعه سلامتی و تندرستی در جامعه و همچنین، پرورش افراد مستعد در رشته‌های مختلف امیدوار بود. مجهزبودن مربیان ورزشی به اصول اخلاقی، به‌کاربردن آن‌ها در موقعیت‌های اخلاقی و آموزش این اصول به افراد تحت رهبری و سرپرستی نیز می‌تواند به توسعه رفتارهای اخلاقی در میان افراد جامعه، به‌ویژه جامعه ورزشی کمک شایان توجهی نماید. آدمی یگانه موجودی است که در این دنیا طالب سعادت است و اخلاق، یکی از ضروری‌ترین نیازهای او جهت دستیابی به سعادت محسوب می‌شود. انسان با حس اخلاقی متولد می‌شود؛ حسی که خیلی زود متجلی می‌شود، در خانواده ظاهر می‌شود، به‌وسیله معلمان الگو می‌گیرد و توسط اجتماع تغذیه می‌شود. به‌طورکلی برای

رسیدن به یک نظر جامع در مورد رفتار و تصمیم‌گیری‌های اخلاقی مربیان، آن‌ها باید در شرایط مختلف مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرند تا با در نظر گرفتن عوامل مختلف، ارائه نتایج و نظرات با احتمال بیشتر رقم بخورد.

امید است با توجه بیشتر مسئولین و دست‌اندرکاران ورزش و حمایت عملی آن‌ها از مسائل اخلاقی در حوزه ورزش و نیز با پژوهش‌های بیشتر پژوهشگران در رابطه با این مقوله، یکی از معضلات فرهنگی جامعه ورزشی و به تبع آن، جامعه حل شود.

بیشتر مطالعاتی که موضوعات اخلاقی را در ورزش بررسی کرده‌اند، بر جنبه‌های منفی اخلاق متمرکز شده‌اند؛ موضوعاتی چون تهاجم و پرخاشگری به حریف مقابل، بازی ناجوانمردانه، مشروعیت ادراکی رفتار تهاجمی و تأیید اعمال پرخاشگرانه از این جمله هستند. نتیجه تحقیق حاضر نشان داد بین پست‌های مختلف مربیگری اعم از سرمربی، مربی، مربی بدنساز و موارد دیگر و نمره کلی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تفاوت معناداری وجود ندارد؛ ولی در خرده‌مقیاس قضاوت اخلاقی، نتایج حاکی از وجود تفاوت معنادار بین پست مربیگری و قضاوت اخلاقی مربیان بود که با بررسی مشخص شد تفاوت معناداری بین گروه مربیان و سایر گروه‌ها وجود دارد. ورزش محیطی بسیار جذاب و همراه با چالش‌های فراوانی در حوزه‌های مختلف از جمله اخلاق و مسائل اخلاقی است. از این‌رو نیازمند تحقیقات بیشتر در حوزه اخلاق و ورزش می‌باشد.

منابع

1. Aghazadeh, A. (2010). The relationship between personality and ability to make decisions in different situations ethical of sport coaches West Azerbaijan province. Master thesis. Karaj Islamic Azad University of Karaj. (Persian)
2. Althof, W., Berkowitz, M. W. (2007). Moral education and character education: Their relationship and roles in citizenship education. *Journal of Moral Education*, 35(4): 495-518.
3. Attia, A., Shankarmahesh, M. N., Singhapakdi, A. (1999). Marketing ethics: a comparison of American and Middle-Eastern marketers. *International Business Review*. 8 (5-6), 611-632
4. Baharlou, E. Javaheri kamel, M. (2010). The consequences of moral values (the study of justice, commitment and organizational citizenship behavior). *Two-monthly police human development*, 28, 95-118. (Persian)
5. Bakhsheshi, M., Jalali farahani, M., PourHasan, S. (2011). The relationship between the efficiency and consistency of coaching volleyball team in the Premier League's teams, *Journal of Sport Management Studies*, 16. 175-188. (Persian)
6. Bandura, A. (1991). Social cognitive theory of moral thought and action. In W. M. Kurtines, & J. L. Gewirtz (Eds.). *Handbook of Moral Behavior and*

- Development: Theory Research and Applications. 1, 71-129.
7. Bartels, D. M. (2008). Principled moral sentiment and flexibility of moral judgment and decision making. *Cognition*. 108, 381-417.
  8. Beller, J. M., Stoll, S. K. (1995). Moral reasoning of high school student athletes and general student: An empirical study versus personal testimony. *Pediatric Exercise Science*, 7, 352-363.
  9. Bredemeier, B. J., Shields. D. L. (1986). Athletic aggression: An issue of contextual morality. *Sociology of Sport Journal*. 3, 15-28.
  10. Caswell, S. V., Gould, T. E. (2008). Individual Moral Philosophies and Ethical Decision Making of Undergraduate Athletic Training Students and Educators. *Journal of Athletic Training*, 43(2), 205-214.
  11. Caswell, S. V., Ambegonakar, J. P., Caswell, A. M., Gould, T. E. (2009). Antecedents of ethical decision making: Intercollegiate sporting environments as clinical education and practices settings. *Journal of Applied Health*. 38, 39-46
  12. Chaumeton, N., Duda, J. L. (1988). Is it how you play the game or whether you win or lose? The effect of competitive level and situation on coaching behaviors. *Journal of Sport Behavior*, 11, 157- 174.
  13. Douglas, P. C., Davidson, R. A., Schwartz, B. N. (2001). The effect of organizational culture and ethical orientation on accountant's ethical judgment. *Journal of Business Ethics*, 34, 101- 121.
  14. Dunn, J. G. H, Causgrove-Dunn, J. C. (1999). Goal orientations, perceptions of aggression, and sports person ship in elite male ice hockey players. *The Sport Psychologist*, 13, 183- 200.
  15. Janzen, D. (2006). The acute effects of athletic competition on moral reasoning level for dis-similar athletic group. PhD Dissertation. Los Angeles: University of Southern California.
  16. Jones, T. (1991). Ethical decision-making by individuals in organization: An issue- contingent model. *Academy of Management Review*. 16, 366-395.
  17. Kabiri, M. (2002). examining the ethical conducts between athlete and non-athlete females, *Harakat*, 13(13) , 5-19.(Persian)
  18. Kaptein, M. (2004). Business codes of multinational firms: What do they say. *Journal of Business Ethics*, 50, 13-31.
  19. Keshtidar, M. Jahangiri, M. Rahimi, M. (2010). The Role of Goal Orientation and Moral Identity on Predicting Prosocial and Antisocial Moral Functioning in Football. *Journal of Sport Management*. 2(7). 5-23.(Persian)
  20. Krettenauer, T., Eichler, D. (2007). Adolescents' self-attributed moral emotions following a moral transgression: Relations with delinquency, confidence in moral judgment and age. *British Journal of Developmental Psychology*, 24, 489-506.
  21. Loy, J. (1972). "Sociology and Physical Education." in R. Singer et al. (eds.) *Physical Education: An Interdisciplinary Approach*. New York: MacMillan, 178-228.
  22. Meinberg, E. (1991). Die moral in sport - bausteine einer neuen sportethik.

- Publishing company profile: Meyer & Meyer Sport, Aachen, Germany, 121-232.
23. Moharramzadeh, M. (2006). Principles of Social – Mental in Physical Education. Printing. Tehran: PNU Publication. (Persian)
  24. Moghimi, M., Ramezan, M. (2010), Bulletin of Management. 1st ed. Tehran: Rahdan .(Persian)
  25. Moore, Z. E. (2003) .Ethical dilemmas in sport psychology: Discussion and recommendations for practice, Journal of professional psychology: Research and practice, 134, 601-610.
  26. Naderian Jahromi, M. (2011). Ethics in Sport. First Edition , Tehran, Nasima Publisher ordered from Institute of Physical Education and sport science, pp10-11.(Persian)
  27. Ramezani negad, R. (2007), Principles and Foundations of Physical Education and Sport. Tehran, First Edition, Bamdad Ketab Publications. (Persian)
  28. Shajie, R., Pour Soltani Zarandi. H. (2011). Validity and reliability of the questionnaire Ethical Dilemmas in sport (DAT-Q). Journal of Sport Management Studies, 11. 108-113.(Persian)
  29. Penny, W. J., Priest, R. F. (1990) . Deontological sports values choices of united states Military Academy cadets and selected other college aged populations. Unpublished Manuscript .US: Military Academy, New York City.
  30. Petrie, B. (1971). Achievement orientations in the motivation of Canadian university students toward physical activity. Journal of the Canadian Association of Health, Physical Education and Recreation, 37, 7-13.
  31. Priest, R.F., Krause, J.V., & Beach, J. (1999). Four-year changes in college athletes' ethical value choices in sports situations. Research Quarterly for Exercise and Sport, 70(2), 170-178.
  32. Reidenbach, R. E., Robin, D. P. (1990). An application and extension of a multidimensional ethics scale to select marketing practices and marketing groups. Journal of Academy Science, 19, 83-92.
  33. Stephens, D. E. (2002). Predictors of aggressive tendencies in girls' basketball: An examination of beginning and advanced participants in a summer skills camp. Research Quarterly for Exercise and Sport, 72, 257-266.
  34. Street, M. D., Robertson, C., Scott, W. G. (1997). Ethical decision making: The effects of escalating commitment. Journal of Business Ethics.11, 1153-1161.
  35. Stuntz, C. P, Weiss, M. R. (2003). Influence of social goal orientations and peers on unsportsmanlike play. Research Quarterly for Exercise and Sport, 74, 421-435.

Ethical decision-making based on position of coaching and coaching experience**Mir Hassan Seyed Ameri¹, Seyed Mohammad Kashef², Morteza Fattah Pour Marandi³**

1- Associate Professor, Urmia University.

2- Associate Professor, Urmia University.

3- Ph.D Student, Dept of Physical Education & Sport Science, UrmiaUniversity. *

Received Date: 22/07/2012**Accepted Date: 03/07/2013****Abstract**

The purpose of present study is ethical decision-making based on position of coaching and coaching experience. The research method is descriptive and survey. The population of the study is coaches working in the East and West Azarbaijan. 206 cases were selected randomly. All the participants in this study had the experience of participating in sport events and competitions. Questionnaire was used to collect data. The Results showed that there was no statistical significant difference between the position of coaching (coach, head coach, fitness instructor and others) and ethical decision making. The results also showed that there was a significant difference between coaching experience and ethical decision.

Keyword: Position of Coaching, Coaching Experience, Ethical Decision-making

*(Corresponding Author)**Email:** m.fattahpour66@gmail.com